

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720200047
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1720200047.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci vyslovenia prípustnosti prevzatia a držania umiestneného: I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, S. M., zastúpený JUDr. Ing. Branislavom Čipákom, advokátska kancelária čipák & partners s.r.o., so sídlom Vazovova 9/B, Bratislava, v zdravotníckom zariadení Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Malacká cesta 63, Pezinok, na odvolanie umiestneného proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok, č.k. 12Pu/4/2020-70 zo dňa 17.01.2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozhodol, že prevzatie I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, S. M., v zdravotníckom zariadení: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Malacká cesta 63, Pezinok, bolo prípustné.

2. Súd prvej inštancie sa oboznámil so zdravotnou dokumentáciou umiestneného, pričom po oznámení zdravotníckeho zariadenia začal dňa 16.01.2020 konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania umiestneného v zdravotníckom zariadení. Súd prvej inštancie vypočul umiestneného, ošetrojúceho lekára, oboznámil sa so zdravotnou dokumentáciou a dospel k záveru, že hospitalizácia umiestneného je nevyhnutná z dôvodu potrebnej diagnostiky a liečby umiestneného, nakoľko v prípade neliečenia, hrozí zhoršenie jeho zdravotného stavu a je tu riziko ohrozenia okolia. Uvedené skutočnosti vyplývali aj z uznesenia zo dňa 09.05.2018, sp.zn. ORP-680/PE-PK-2015, kedy bolo vznesené obvinenie zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví a uznesením sp.zn. ORP-441/PE-PK-2018 a sp.zn. ORP-442/PE-PK-2018 zo spáchania prečinu poškodzovania cudzej veci. K žiadosti umiestneného a jeho právneho zástupcu o preloženie umiestneného na psychiatrické oddelenie v Nemocnici na Mickiewiczovej ul. v Bratislave, v súvislosti s jeho pozorovaním na základe uznesenia Okresného súdu Pezinok, sp.zn. 40Tp/1/2019 zo dňa 04.01.2019, uviedol súd prvej inštancie, že túto otázku nie je oprávnený riešiť v konaní o prípustnosti prevzatia a držania umiestneného v zdravotníckom zariadení, nakoľko predmetom konania je rozhodovanie o prípustnosti prevzatia a držania umiestneného v zdravotníckom zariadení, v súvislosti so psychickým ochorením a nie v trestnej veci.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie umiestnený, ktorý uviedol, že bol do zdravotníckeho zariadenia prevezený v priebehu jeho pravidelnej probácie, ktorú podstupoval dňa 19.12.2019. Ihneď po jeho umiestnení vydalo zdravotnícke zariadenie doklad nazvaný ako „Informovaný súhlas pacienta“, ktorý on nepodpísal. Zdravotnícky ústav nesplnil svoju povinnosť a neoznámil súdu v 24-hodinovej lehote jeho prevzatie. Zásah do jeho práv bol o to viac výraznejší, že bol umiestnený na najťažšom psychiatrickom oddelení bez vysvetlenia a dôvodu. Dňa 08.01.2020 žiadal reverz, čo je jasným dôkazom jeho nesúhlasu s hospitalizáciou, žiadal o okamžité prepustenie. K oznámeniu súdu o jeho postoji došlo až dňa 13.01.2020, na základe ktorého začal súd prvej inštancie konať. Súd prvej inštancie si nesplnil

obligatórnu povinnosť, určenú mu zákonom. Jeho nesúhlas sa vzťahuje k akejkoľvek forme chemickej liečby, ktorá mu nerobí dobre a má opodstatnené obavy o svoje zdravie. Nie je si vedomý, že je osobou nebezpečnou pre spoločnosť tak, ako uvádzala ošetrojúca lekárka. Pozorovanie jeho osoby vo vzťahu k uzneseniu Okresného súdu Pezinok, č.k. 40Tp/1/2019 zo dňa 04.01.2019 bolo v predmetnom zariadení ukončené a je teda pre neho nepochopiteľné, z akého dôvodu je ďalej držaný v tomto zariadení. Vzniká otázka, prečo zdravotnícke zariadenie dňa 13.01.2020 oznámilo súdu jeho nesúhlas s hospitalizáciou, keď k tomuto kroku došlo až po jeho urgenciách, keď na jednej strane konštatuje súd prvej inštancie, že jeho súhlas nie je potrebný. Žiadal zrušiť napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako nezákonné a vysloviť neprípustnosť jeho prevzatia do zdravotníckeho zariadenia.

4. Zdravotnícke zariadenie Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Malacká cesta 63, Pezinok, k odvolaniu umiestneného uviedlo, že umiestnený bol prevzatý na hospitalizáciu - ústavné pozorovanie, na základe uznesenia Okresného súdu v Pezinku, kde nebol potrebný súhlas pacienta. Po prijatí boli realizované vyšetrenia v rámci diagnostického procesu. Ďalšie odporúčané vyšetrenia, ako EEG mozgu, posúdenie intelektu, organickej deteriorácie kognitívnych funkcií pacient odmietol. Následne na základe klinického obrazu a výsledkov pomocných vyšetrení, bola stanovená diagnóza z okruhu bludového spektra. Objektívne sa stav pacienta zhoršoval, zároveň bola pozorovaná destabilizácia chodu oddelenia i spolupacientov, preto bola započatá adekvátna psychofarmakologická liečba. Z uvedených dôvodov, ako aj neustálych atakov zo strany pacienta a rodiny so žiadosťou o skoré prepustenie dňa 13.01.2020, nahlásili nedobrovoľnú hospitalizáciu na príslušný súd, pričom boli vykonané všetky potrebné úkony a vo veci bolo rozhodnuté. Prepustenie pacienta do ambulantnej liečby nie je aktuálne možné, pretože neobjektívizujú zlepšenie klinického obrazu, naopak zjavná je systematizácia bludného systému so zabudovaním primárky a ošetrojúcich lekárov, pričom pri prepustení nie sú schopní predikovať riziko paticky motivovaného správania aj v zmysle heteroagresivity s následným ohrozením okolia. Od prijatia pacienta, boli všetky právne úkony ohľadom prevzatia a držania pacienta administrované podľa platného Civilného mimosporového poriadku.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), a dospel k záveru, že odvolanie umiestneného nie je dôvodné.

6. Podľa článku 5 ods. 1 písm. e) Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozaviť slobody, okrem nasledujúcich prípadoch, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom.

7. Podľa § 6 ods. 9 písm. d) zák.č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

8. Podľa § 9 ods. 4 vyššie citovaného zákona, ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

9. Podľa § 260 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, súd umiestneného vyslúchne.

10. Podľa § 260 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhľadne.

11. Podľa § 261 Civilného mimosporového poriadku, súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v zdravotníckom zariadení (§ 552 a nasl. CMP), má úzku súvislosť s hmotnoprávnou právnou úpravou obsiahnutou v zák.č. 576/2004 Z.z. v platnom znení, ktorá okrem iného určuje, kedy je možné fyzickú osobu bez jej písomného súhlasu prevziať do ústavnej starostlivosti. Celá úprava tohto konania stojí na povinnosti zdravotníckeho zariadenia do 24 hodín oznámiť súdu, buď prevzatie umiestneného bez jeho súhlasu alebo zadržanie umiestneného, ktorý síce pôvodne súhlasil s ústavnou starostlivosťou, avšak v priebehu súhlas s ústavnou starostlivosťou odvolal. Zmyslom uvedenej právnej úpravy je kontrola a zabránenie možného zneužitia pri prevzatí a držaní v zdravotníckom zariadení umiestneného. Prevzatie osoby do zdravotníckeho zariadenia bez jej súhlasu, je vážnym zásahom do základného práva na osobnú slobodu, zaručeného Ústavou Slovenskej republiky (článok 17 Ústavy). Preto nemôže byť ponechané iba na zdravotníckom zariadení, ako jeho zamestnanci vyhodnotia splnenie podmienok na umiestnenie osoby do ústavu bez jej súhlasu, a preto je tu vytvorená zákonná poisťka v podobe detenčného konania, ako súdneho prieskumu, ktorý slúži na ochranu práv umiestnenej osoby.

14. V danom prípade, na základe uznesenia Okresného súdu v Pezinku, č.k. 40Tp/1/2019 zo dňa 04.01.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 2Tpo/22/2019 zo dňa 16.05.2019, odvolací súd zistil, že obvinenému I. K., nar. XX.XX.XXXX, bolo nariadené, že bude pozorovaný v zdravotníckom ústave, pretože na vyšetrenie duševného stavu menovaného v zmysle príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Pezinok, sp.zn. 1Tp/21/2018 zo dňa 21.09.2018, nepostačuje ambulantné vyšetrenie. Uvedené rozhodnutie bolo prejednané Krajským súdom v Bratislave a sťažnosť obvineného bola rozhodnutím č.k. 2To/22/2019-53 zo dňa 16.05.2019 zamietnutá. Na základe uvedeného uznesenia bol umiestnený dňa 19.12.2019 umiestnený do zdravotníckeho zariadenia. Odvolací súd konštatuje, že v uvedenom čase nebol potrebný súhlas umiestneného, pretože umiestnený bol prevzatý do zdravotníckeho zariadenia na základe rozhodnutia súdu. Lehota na pozorovanie je stanovená Trestným poriadkom § 149 ods. 1, ktorá môže trvať najviac dva mesiace. Za situácie, že umiestnený bol prevzatý do zdravotníckeho zariadenia dňa 19.12.2019, lehota na pozorovanie v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neuplynula a vzhľadom na osobitný prípad veci, nemožno posudzovať námietku v odvolaní umiestneného týkajúcu sa dodržania 24-hodinovej lehoty, v ktorej má zdravotnícke zariadenie oznámiť prevzatie pacienta do zdravotníckeho zariadenia za dôvodnú. Je nutné opätovne zdôrazniť, že v čase oznámenia zdravotníckeho zariadenia dňa 13.01.2020, bol umiestnený v zariadení na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Keďže uvedenú skutočnosť Civilný mimosporový poriadok neupravuje, nakoľko ide o osobitnú situáciu, odvolací súd podľa článku 4 CSP konštatuje, že bola dodržaná zákonom stanovená lehota, ktorou zdravotnícke zariadenie oznámilo súdu prevzatie umiestneného. Zdravotnícke zariadenie tak urobilo na základe žiadosti umiestneného, ktorý nesúhlasil s pozorovaním v tomto zdravotníckom zariadení, nesúhlasil s užívaním liekov, čo zistil odvolací súd zo zdravotnej dokumentácie zo dňa 13. 01.2020. Správne potom postupoval súd prvej inštancie, keď dňa 16.01.2020 začal konanie o prípustnosti prevzatia umiestneného v zdravotníckom zariadení. Správne postupoval, keď vykonal výsluch umiestneného, ako aj ošetrojúceho lekára a oboznámil sa so zdravotnou dokumentáciou a v odvolaní umiestneného neboli uvedené žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné vyhovieť odvolaniu umiestneného.

15. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že k prevzatiu umiestneného do zdravotníckeho zariadenia došlo zo zákonných dôvodov a s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa odvolací súd plne stotožnil a jeho námietky vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

16. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správne.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).